

MARGIT TENNOSAARIN MATERIAALEISTA
LAURA JÄRVISEN MUOKKAAMA

HTML & CSS

TÄNÄÄN

> HTML TIEDOSTON RAKENNE

> SEMANTTINEN HTML

> HTML-MÄÄRITTEET

> TYPOGRAFIA, LISTAT, LINKIT JA KUVAT

> BLOCK JA INLINE ELI LOHKO- JA RIVINSISÄISET ELEMENTIT

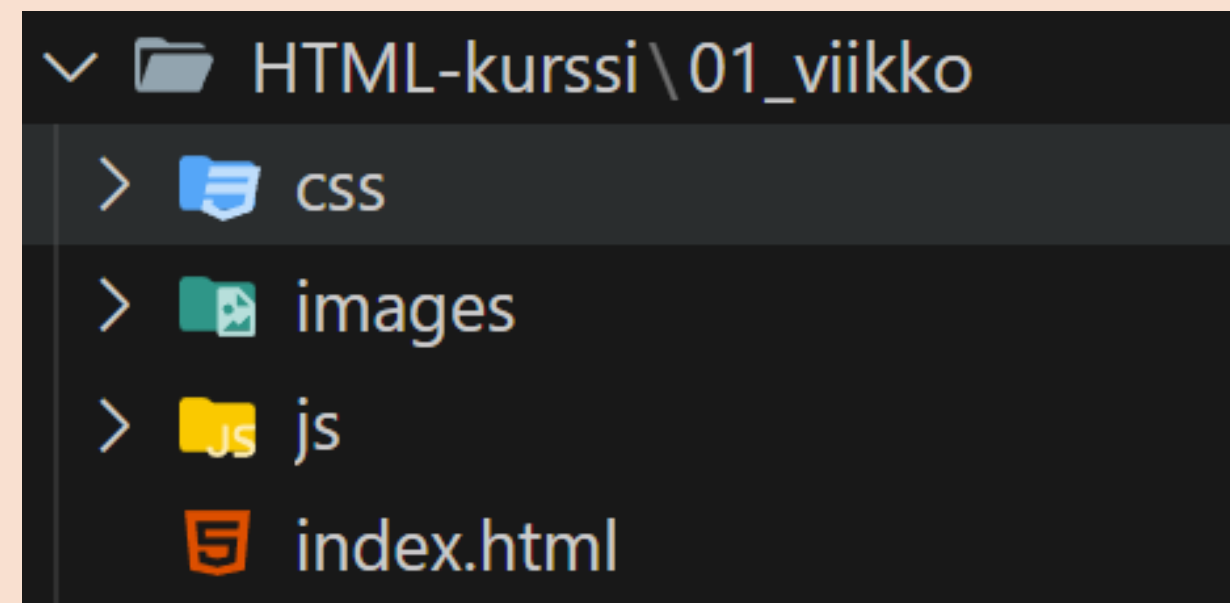
A decorative graphic on the left side of the slide. It features a large dark circle containing snippets of PHP and SQL code. Overlapping this circle are several smaller, semi-transparent circles in yellow, pink, and purple. In the bottom-left corner, there is a circular inset image of a smiling Black man wearing a light blue hoodie and gold-rimmed sunglasses.

VAROITUKSEN SANA: NYT TULEE PALJON SISÄLTÖÄ

Aletaan päästä pikkuhiljaa vauhtiin

ALOITUSTILANNE:

- Luo uusi kansio nimeltä HTML-kurssi
- Tee HTML-kurssin sisälle kansio nimeltä 01_viikko
- 01_viikko kansion sisälle tee kansiot nimeltä css, js sekä images
- Tee kansioon 01_viikko tiedosto, nimeltä index.html

HTML TIEDOSTON RAKENNE

<!DOCTYPE html>: Määrittää asiakirjan tyyppin

<html>: Juurielementti

<head>: Metatiedot (Sivun otsikko, CSS-linkit jne.)

<body>: Näkyvä sisältö.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>Example</title>
  </head>
  <body>
    <h1>Hello, World!</h1>
  </body>
</html>
```


TESTAA OSA 1

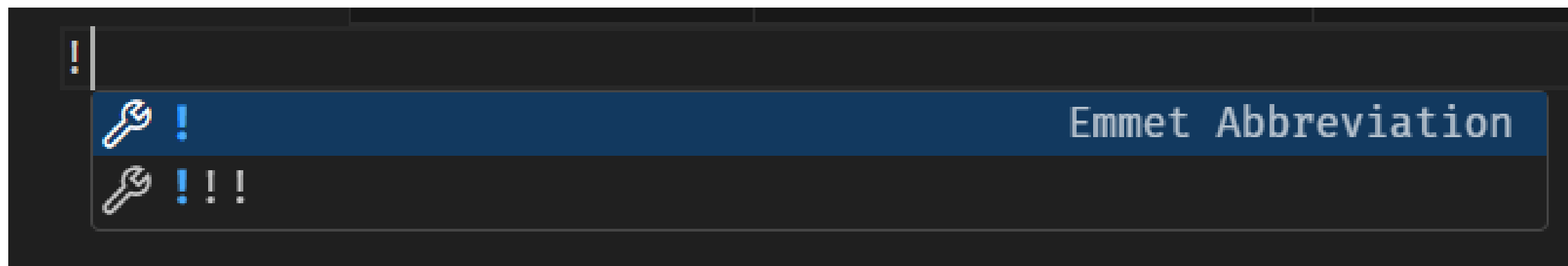
Kirjoita index.html sivulle html tiedoston perusrakenne mukaanlukien:

- Dokumenttityypin tiedot
- <head> osio
- sivun nimi / otsikko
- <body> osio

EMMET APUUN

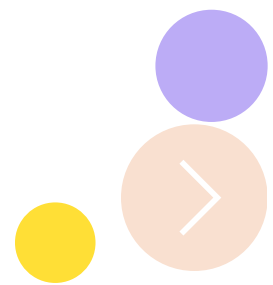
Saat sivun aloituksen todella helposti tällä yhdellä helpolla tempulla:

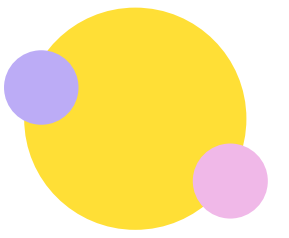
Valitse ensimmäinen enterillä (return)

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="en">
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
    <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0" />
    <title>Document</title>
  </head>
  <body></body>
</html>
```

<https://docs.emmet.io/cheat-sheet/>

SEMANTTINEN HTML

HTML-tunnisteet eli tagit kuvaavat sisältöä

`<header>`, `<nav>`, `<main>`, `<section>`, `<footer>`

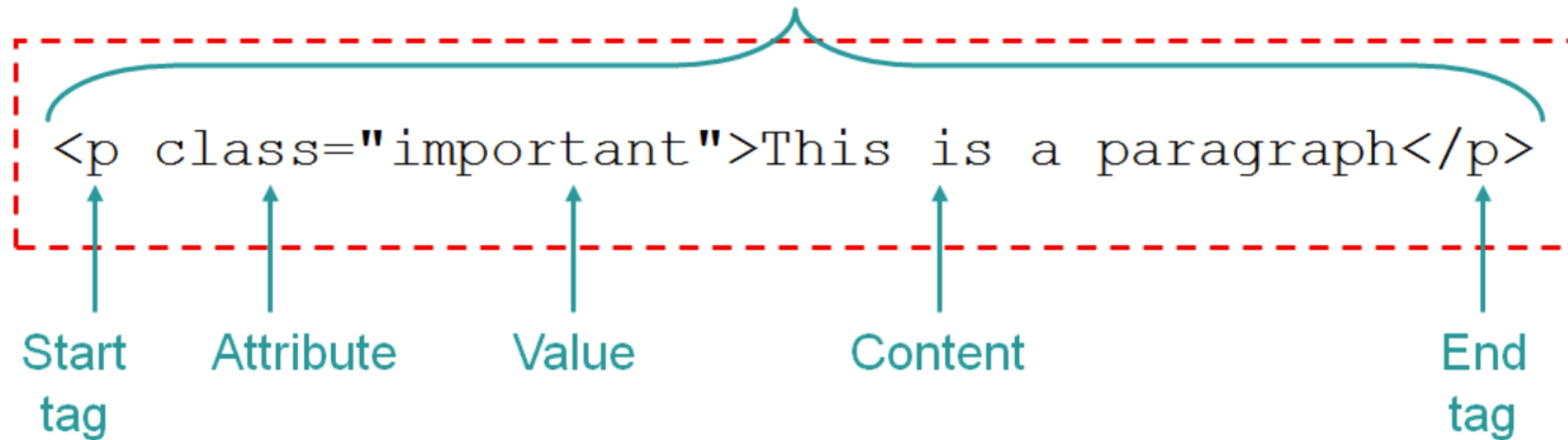
Helpottaa sivun saavutettavuutta ja parantaa hakukoneiden toimintaa

HTML MÄÄRITTEET

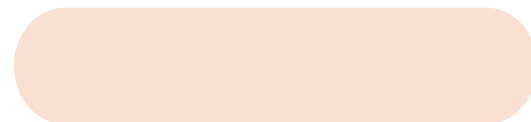
Määritteet antavat lisätietoja elementistä. Ne ovat muotoa:

name="value"

Element

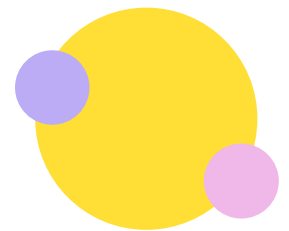
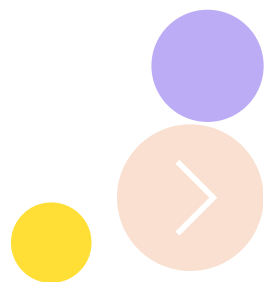

<https://www.onlinedesignteacher.com/2016/03/html-attributes.html>

HTML TYPOGRAFIA

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viikko/html_typografia.md

HTML TYPOGRAFIA

OTSIKOT

`<h1>Otsikko 1</h1>` tulisi käyttää pääotsikkona (vain kerran sivulla)

`<h2>Otsikko 2</h2>` sitten toisen tason otsikoille

`<h3>Otsikko 3</h3>` seuraavaksi kolmannen tason otsikoille

`<h4>Otsikko 4</h4>` ja niin edelleen...

`<h5>Otsikko 5</h5>`

`<h6>Otsikko 6</h6>`

HTML TYPOGRAFIA

<p>Tämä on kappale.**</p>**

**** - Tärkeä teksti

**** - Korostettu teksti

<mark> - Korostettu/merkitty teksti

<small> - Pienikokoinen teksti

**** - Poistettu teksti

<ins> - Lisätty teksti

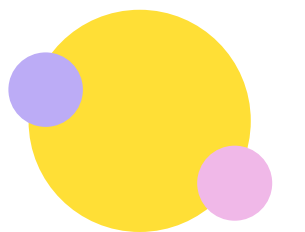
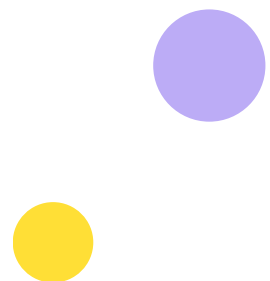
<sub> - Alaviiteteksti

<sup> - Yläviiteteksti

<pre> - Esimuotoiltu teksti

**** - Lihavoitu teksti (älä käytä tätä, käytä CSS:ää)

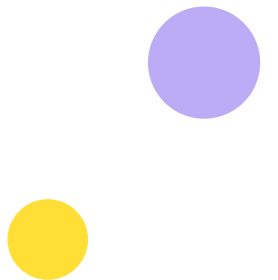
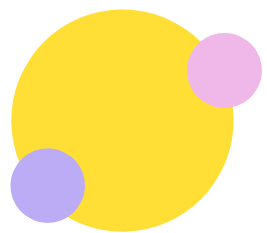
<i> - Kursivoitu teksti (älä käytä tätä, käytä CSS:ää)

HTML LAINAUKSET

- <abbr title="">** - Määrittelee lyhenteen tai akronyymin
- <address>** - Määrittelee tiedoston kirjoittajan/omistajan yhteystiedot
- <bdo dir="rtl">** - Määrittelee tekstin suunnan (esim. oikealta vasemmalle)
- <blockquote>** - Määrittelee osion, joka on lainattu toisesta lähteestä
- <cite>** - Määrittelee teoksen nimen
- <q>** - Määrittelee lyhyen rivin sisäisen lainauksen

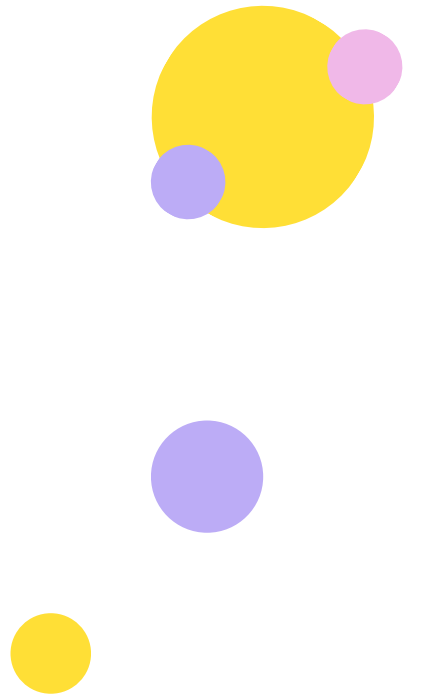

HTML RIVINVAIHDOT

**
** rivinvaihto

<hr> vaakaviiva

TESTAA OSA 2

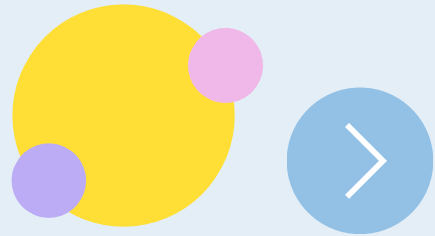
Lisää index.html sivulle pääotsikko.

Lisää kappale otsikon alle ja kokeile tekstissä seuraavia muotoiluja:

- Lihavoitu teksti: Käytä `` ja ``.
- Kursivoitu teksti: Käytä `<i>` ja ``.
- Alleviivattu teksti: Käytä `<u>`.
- Ylä- ja alaviite: Lisää tieteellinen kaava (esim. $E=mc^2$).
- Lainaus: Lisää lyhyt rivinsisäinen lainaus käyttäen `<q>` ja lainauslohko käyttäen `<blockquote>`.

LOHKO- JA RIVINSISÄISET ELEMENTIT

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viikko/html_block_ja_inline.md

BLOCK ELEMENTS EXPAND NATURALLY

AND NATURALLY DROP BELOW OTHER ELEMENTS

INLINE ELEMENTS FLOW WITH TEXT

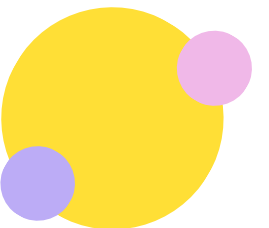
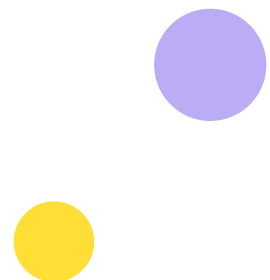
PELLENTE SQUE HABITANT MORBI TRISTIQUE SENECTUS
ET NETUS ET MALESUADA FAMES AC TURPIS EGESTAS.
VESTIBULUM **INLINE ELEMENT** VITAE, ULTRICIES
EGET, TEMPOR SIT AMET, ANTE. DONEC EU LIBERO SIT
AMET QUAM EGESTAS SEMPER. AENEAN ULTRICIES MI
VITAE EST. MAURIS PLACERAT ELEIFEND LEO.

<https://www.impressivewebs.com/difference-block-inline-css/>

LOHKOELEMENTTEJÄ

<address><article><aside><blockquote><canvas><dd><div><dl><dt><fieldset>
<figcaption><figure><footer>
<form><h1><h6><header><hr><main><nav>
<noscript><p><pre><section><table><tfoot><video>

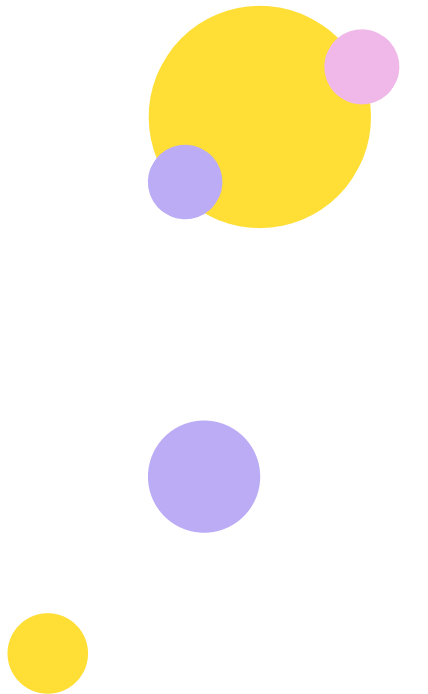

HTML RIVINVAIHDOT

**
** rivinvaihto

<hr> vaakaviiva

MUTTA ENTÄ JOS HALUAN KÄYTTÄÄ JOTAIN MUUTA...

<div> – Määrittelee osion tiedostossa (lohkoelementti)

**** – Määrittelee osion tiedostossa (rivinsisäinen elementti)

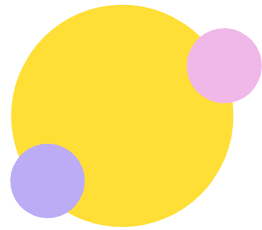
Näitä käytetään erilaisten **osioiden** luomiseen osana sivua. Ne eivät itsessään näy mitenkään, niiden apuna käytetään muita määriytyksiä.

HTML LINKIT

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viiikko/html_linkit.md

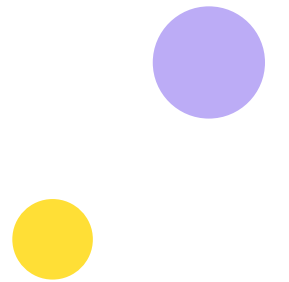
HTML LINKIT

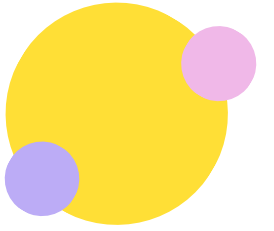
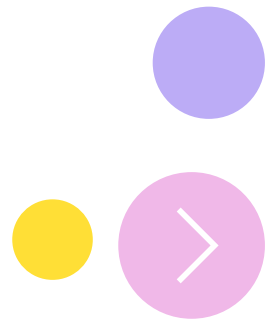

Ankkurit/linkit yhdistävät kaksi eri **tiedostoa** tai **sijaintia**.

Yleensä voit tunnistaa linkin viemällä hiiren sen päälle, jolloin hiiren osoitin muuttuu kursoriksi.

`linkkiteksti`

HTML LINKIT

TARGET-ATTRIBUUTTI

target-attribuutti määrittää, **mihin linkitetty tiedosto avataan.**

target-attribuutilla voi olla jokin seuraavista **arvoista**:

_blank – Avaa linkitetyn tiedoston uuteen ikkunaan tai välilehteen

_self – Avaa linkitetyn tiedoston samaan ikkunaan/välilehteen kuin mistä klikattiin (oletusarvo)

_parent – Avaa linkitetyn tiedoston ylätason kehykseen

_top – Avaa linkitetyn tiedoston koko selainikkunaan

framename – Avaa linkitetyn tiedoston nimettyyn kehykseen

HTML LINKIT

ULKOPUOLELLE VAI SIVUN SISÄLLÄ

Linkit sivun ulkopuolelle

`Click For Google`

Linkit samalla sivulla

`TypographyFooter`

HTML KUVAT

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viikko/html_kuvat.md

HTML KUVAT

Paikallinen kuva (tiedosto koneella tai projektissa)

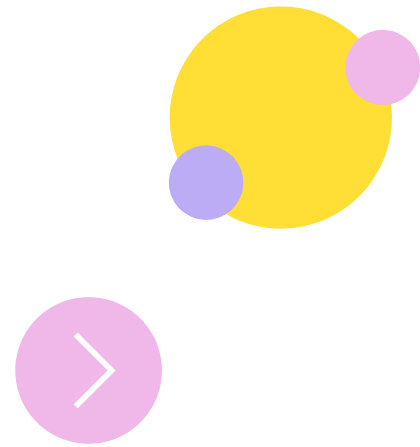
Ulkoiset kuvat (linkki kuvaan netissä)

TESTAA OSA 3

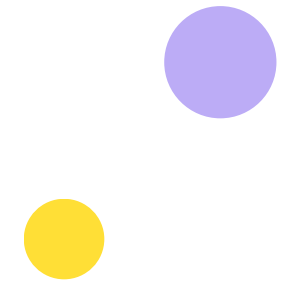
- Lisää linkki suosikkisivustollesi ja aseta se avautumaan uuteen välilehteen.
- Lisää kuva images-kansioon.
- Näytä kansioon lisäämäsi kuva HTML-tiedostossasi sopivalla alt-tekstillä.

HTML LISTAT

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_vikko/html_listat.md

HTML LISTAT UL VAI OL?

Järjestämättömät listat

- ensimmäinen kohta
 - ensimmäisen kohdan ala-kohta
 - ensimmäisen kohdan toinen ala-kohta
- toinen kohta
- kolmas kohta

Järjestetyt listat

1. ensimmäinen kohta
 - 1.1. ensimmäisen kohdan ala-kohta
 - 1.2. ensimmäisen kohdan toinen ala-kohta
2. toinen kohta
3. kolmas kohta

**Järjestämätön lista on yleinen tapa
navigaation toteuttamiseen**

HTML LISTAT

```
<ul>
  <li>
    Ensimmäinen kohta
    <ul>
      <li>ensimmäisen kohdan ensimmäinen ala-kohta</li>
      <li>ensimmäisen kohdan toinen ala-kohta</li>
    </ul>
  </li>
  <li>Toinen kohta</li>
  <li>Kolmas kohta</li>
</ul>
```

TESTAA OSA 4

- Lisää järjestämätön lista, jossa on kolme valitsemaasi kohtaa (esimerkiksi harrastuksesi).
- Lisää järjestetty lista, jossa on kolme henkilökohtaista tavoitetta tälle kurssille.